

12. marts 2024

Renovering af tunnelen i Skjern samt etablering af "åndehul" omkring det fredede DSB-vandtårn med stiforbindelse til Skjern station".

Ansøgning og projektresumé

I udmøntningsgrundlaget af 17. december 2021 for pulje til mere trygge og attraktive stationer står der bl.a. følgende i aftalen: *at puljen kan gå til bedre og mere tryk indretning af stationer og tilstødende områder. Puljen kan også gå til Det kunne eksempelvis være eller forbedrede gangtunneller ...*

Under puljens formål er et af hovedformålene *"Initiativer som skal skabe bedre sammenhæng mellem stationsområdet og tilstødende områder."*

Det er derfor vores opfattelse, at ansøgningen falder godt ind under flere af udmøntningsgrundlaget udmøntningspræmisser og søger derfor om et tilskud på 6,6 mio. kr. til projektets realisering.

Projektet, der kort er beskrevet nedenfor, består af følgende fire elementer:

1. Renovering af tunnelen, herunder de stejle op- og nedkørsler
2. "Åndehul" omkring det gamle og fredede DSB-vandtårn
3. Stiforbindelse mellem tunnelen og stationen
4. Lyskunstprojekt (Finansieres særskilt og er ikke en del af ovennævnte ansøgningsbeløb)

Projektbeskrivelse for *Når funktion bliver til oplevelse*

Visjonen for det samlede projekt kan ultrakort samles i overskriften ***Når funktion bliver til oplevelse.***

Tunnellens funktion er at forbinde de to bydele i Skjern for de bløde trafikanter, herunder at give beboerne på vestsiden af banearealet en hurtig og sikker måde at komme til Skjern station. Funktionen er vigtig og bliver endnu vigtigere i fremtiden, men desværre skæmmes funktionen af de utrygge forhold, som er forbundet til benyttelsen af tunnelen i dag.

Det ønsker vi at ændre på, så funktionen bliver en del af noget større – nemlig at det bliver italesat og forbundet med en oplevelse at færdes i og omkring tunnelen.

Vi ved, det er ambitiøst men tør godt vove transformationen.

Projektmålene er

1. Skabe en tryk tunnelforbindelse mellem Skjern øst og vest
2. Skabe en hurtig og sikker forbindelse fra Skjern vest til Skjern station
3. Tunnel, ramper, sti og "åndehul" udføres hver for sig som en integreret del af en samlet helhed, der forener sammenhæng og fleksibilitet og samtidig transformere den nuværende utrygge funktion til en oplevelse
4. Skabe en spændende helhed i og omkring tunnelen, hvor oplevelsen er lige så vigtig som funktionen
5. Give Skjern en ny must-see lyskunstattraktion, der både er et kunstværk og en tryghedsskabende installation.

Tunnelen, op- og nedkørslerne og de tilstødende arealer har altid fremstået som et utrygt, mørkt og utilgængeligt område i Skjern, hvor op- og nedkørslerne ikke overholder lovgivningens krav til hældning. Dette til trods for at tunnelen er den eneste deciderede gang- og cykelforbindelse mellem Skjerns to voksende bydele øst og vest for banearealet.

Med den nye byudvikling, hvor Skjern boligområde primært udvikler sig mod vest og nordøst, vil den nye skoles placering på vestsiden samt Ungdomsskolens, Kultur- og idrætscentrets og en stor del af byens erhvervsvirksomheder placering nord/øst for banen, lægge yderligere pres på brugen af tunnelen.

12. marts 2024

Dette sammenholdt med, at tunnelen er den primære adgang til bymidten og Skjern station for gående og cyklende brugere fra den vestlige side af banen, gør en renovering af tunnelområdet absolut nødvendig.

Det kan i øvrigt tilføjes, at tunnelen og området omkring tunnelen er en del af kommunens helhedsplan for udvikling af Skjern.

Projektet, der er skitseret i vedlagte bilag, er delt op i følgende fire elementer og viser

1. Renovering af tunnelen

- At området på begge sider af tunnelen åbnes op, så de mørke og stejle op- og nedkørsler bliver lyse og adgangsvenlige.
- At tunnelens op- og nedkørsler på begge sider af tunnelen udformes, så de overholder lovens krav til hældning, der gør det muligt for handicappede og gangbesværede at benytte tunnelen.
- At selve tunnelen bliver renoveret, så den fremstår imødekommende og sikker for tunnelens brugere.
- At tunnelens trafikale forhold for gående, cyklende og det øgede antal kabinescotere m.m. forbedres ved brug af interaktiv belysning og en belægning, der understøtter shared-space for de forskellige typer trafikanter – måske et pilotprojekt der kan være til inspiration for andre lignende tunneller.

2. "Åndehul" omkring det gamle og fredede DSB-vandtårn

Det gamle DSB-vandtårn, som tidligere blev brugt af de gamle damplokomotiver, er symbolet på baggrunden for Skjernes udvikling, der netop bygger på jernbanetrafikken nord/syd og øst/vest gennem knudepunktet Skjern.

Med stor opbakning fra den lokale ejer af området omkring vandtårnet, er dette område tænkt ind i projektet som en ny plads i Skjern. Pladsen bliver et naturligt bindeled for borgerne på vestsiden af banen, der anvender tunnelen og skal videre til Skjern station samt for borgerne i den nye bydel i Skjernes nord/østlige geografi, hvor et tidligere erhvervsområde er blevet ændret til beboelse.

Der bliver skabt en plads med flere funktioner:

- Den bliver bindeled mellem tunnelens op- og nedkørsler og en ny sti til Skjern station,
- Byens borgere vil skabe liv, mødes og bruge de forskellige opholds- og aktivitetsfaciliteter,
- Mere liv på pladsen vil gøre det trygt og attraktivt for bløde trafikanter at benytte tunnelen som førstevalg til at færdes mellem Skjern øst og vest, og
- Øget tryghed mindsker behovet for, at bløde trafikanter skal bruge vejforbindelserne i hver ende af byen.

3. Stiforbindelse mellem tunnelen og stationen

Projektet opererer med en ny stiforbindelse på det nedlagte jernbanespor mellem Skjern og Videbæk. Stien forbinder tunnelen med Skjern station direkte hen til stationens cykelstativer.

Stien vil blive afgrænset mod banearealet med et bevokset trådhegn, som giver sikkerhed for togtrafikken.

4. Lyskunstprojekt

Hele projektområdet bindes smukt sammen af en to-dimensionel kunstnerisk lysinstallation, der både vil give området og byen et nyt must-see kunstværk og samtidig fungere som en tryghedsskabende installation for brugerne af tunnelen, pladsen omkring det gamle vandtårn samt den nye stiforbindelse til Skjern station.

12. marts 2024

Lyskunstprojektet vil blive finansieret som et selvstændigt projekt og er ikke en del af ovennævnte tilskudsbeløb. Det kan i den forbindelse oplyses, at kommunen har søgt og modtaget tilsagn om 1 mio. kr. til lyskunst ved og omkring tunnelen fra Kulturministeriet, hvor eneste klausul er, at beløbet netop skal anvendes til lyskunst.

Alt i alt er det vores opfattelse, at de fire elementer hænger godt sammen og vil indfri de opstillede projektmål samt være med til at skabe et unikt tunnelområde, der vil blive besøgt og anvendt i et helt andet omfang end tidligere. Området omkring vandtårnet har tidligere været ubenyttet, og byens borgere har fundet andre måder at krydse banen på, fordi de føler stor utryghed ved at benytte den nuværende tunnelfaciliteter.

Stor opbakning

Projektet har meget stor bevågenhed, idet alle ønsker den mørke og skumle tunnel gjort lys og venlig, så den bliver attraktiv at anvende for børn, unge, forældre, ældre og gangbesværede. Det understreges også af, at de lokale ejere af området omkring det fredede vandtårn og boligen på Poppelalle 4A har accepteret, at en del af deres arealer inddrages i projektet. Samme positive holdning er der fra kommunen.

Af samme årsag og set i forhold til byens udvikling og placering af byens arbejdspladser, skole, ungdomsskole, sportsfaciliteter og kulturcenter har Ringkøbing-Skjern Kommune også en stor interesse i, at projektet realiseres. Derfor har vi også indtænkt projektet i kommunens nye helhedsplan for udvikling af Skjern.

Gerne en uddybende dialog

Den lokale arbejdsgruppe bag projektet samt kommunens kontaktperson står naturligvis gerne til rådighed for en nærmere drøftelse af ansøgningen.